

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН СЕКТОР „ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ”
МАРТ, 2022

**1. Баланс на предлагането и потреблението на
сектор „Плодове и зеленчуци” март, 2022 г.**

1.1. Плодове

	 Ябълки	 Круши	 Десертно грозде
Предлагане, тона	30 064	4 683	6 274
Преходен остатък от 2021 г., тона	21 561	3 722	5 962
*Внос и вътреобщностни доставки, тона	8 503	961	312
Потребление, тона	21 730	2 690	4 810
Потребление за прясна консумация, тона	16 430	2 690	4 810
Потребление за преработка в страната, тона	5 300	0	0
*Износ и вътреобщностни доставки, тона	0	0	0

Източник: отдел Агростатистика МЗХГ, НСИ и собствени изчисления

*Данните са за периода от 01.01.2022г. до 28.02.2022 г.

1.2. Зеленчуци

	Домати 	Картофи 	Зеле 	Пипер
Предлагане, тона	23 762	41 432	11 513	9 650
Преходен остатък от 2021 г. , тона	12 172	37 855	9 336	5 463
*Внос и вътреобщностни доставки, тона	11 590	3 577	2 177	4 187
Потребление, тона	19 074	34 564	7 085	5 413
Потребление за прясна консумация, тона	16 890	33 192	6 933	4 742
Потребление за преработка в страната, тона	0	1 372	0	0
*Износ и вътреобщностни доставки, тона	2 184	15	152	671

Източник: отдел Агростатистика МЗХГ, НСИ и собствени изчисления

* Данните са за периода от 01.01.2022 г. до 28.02.2022 г.

2. Анализ на пазара.

Цени на едро /тържища/ и цени на дребно през март

2.1. Цени на едро

Средномесечни цени на едро на основни плодове, лв./кг, март 2022г.

ПРОДУКТ	Януари 2022	Февруари 2022	Март 2022	промяна в % март /февруари 2022	Март 2021	промяна в % 2022 / 2021
ЯБЪЛКИ	1.91	2.01	2.01	0	1.81	11,0
КРУШИ	2.72	2.78	2.85	2.5	2.66	7,1
КИВИ	2.57	2.54	2.51	-1.2	2.28	10,1

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При плодовете

- Крушите поскъпват през март с 2,5%, ябълките запазват цените си а кивито поевтинява с 1,2%.
- На годишна база -март 2022/2021г., при ябълки и киви се отбелязва ръст на средномесечната цена – с 11.0 и 10,1%, а при киви 7.1%

Средномесечни цени на едро на основни зеленчуци лв./кг, март 2022 г.

ПРОДУКТ	Януари 2022	Февруари 2022	Март 2022	промяна в % март/февруари 2022	Март 2021	промяна в % 2022 / 2021
КАРТОФИ	0.89	0.91	0.95	4.4	0.64	48.4
ЛУК зрял	0.78	0.78	0.83	6.4	0.72	15.3
ДОМАТИ	2.49	3.09	3.08	0	2.17	41.2
КРАСТАВИЦИ	3.71	4.70	3.90	-17,0	2.44	59.8
ЗЕЛЕ	1.01	1.15	1.22	6.1	0.79	54.4
МОРКОВИ	0.94	1.01	1.04	3.0	0.90	15,6

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При зеленчуците

- Цените на домати остават непроменени през наблюдавания период, краставиците поевтиняват спрямо февруари с 17% ,а всички останали наблюдавани зеленчуци поскъпват през март.
- Най-голямо месечно увеличение на цените през март има при лука 6.4% и зелето 6.1%.
- В сравнение с 2021 г., през 2022 г. се повишават цените на всички наблюдавани зеленчуци, като най-голямо е повишението при краставици – 59.8%, зеле - 54.4% и картофи - 48.4%.

2.2. Цени на дребно

Средномесечни цени на дребно на основни плодове лв./кг.

Плодове	Март 2022	Март 2021
Ябълки	2.42	2.25
Киви	3.30	2.97
Круши	3.67	3.49

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При всички наблюдавани плодове се наблюдава повишение на цената на дребно спрямо миналата година.

Средномесечни цени на дребно на основни зеленчуци лв./кг.

Вид зеленчук	Март 2022	Март 2021
Домати	3.91	2.72
Зеле	1.59	1.02
Картофи	1.24	1.04
Краставици	4.67	3.15
Лук кромид	1.31	1.19
Моркови	1.50	1.29

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

Всички наблюдавани зеленчуци поскъпват през 2022 г. спрямо март 2021 година.

3. Плодове и зеленчуци

От късните есенни до ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци на пазара е изключително нисък, но през пролетните и летните месеци количествата българска продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на зеленчуците и плодовете през м. март показват, че относителният дял на предлаганите количества българската продукция на голяма част от стоките от тази група е по-малък от дела на продажбите от внос. Мониторингът на пазара на зеленчуци през месеца показва значителен превес на вносната продукция. Силно изразен е този превес при продажбите на домати (87%), картофи (82%), краставици (71%), лук (86%). Делът на българския чесън е по-голям от този от внос (71%:29%), а на българското зеле е (43%:57%).

Наблюденията на пазара на плодове през март показват, че относителният дял на българската продукция е по-малък, тъй като зимата е сезон, през който преобладават цитрусовите плодове и бананите. Българското производство и предлагане на круши заема едва 15% от общо предлаганите на пазара количества. Търгуваните български ябълки през март са 41% от общите продажби.

Източник: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ)

4. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФИТОСАНИТАРНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТРАЙНИТЕ НАСАЖДЕНИЯ КЪМ 05.04.2022 г.

СЕМКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ

Фенофаза:

Ябълки и круши: ВВСН 01/51 – „Начало на набъбване на листните пъпки: пъпките са видими набъбнали, люспите на пъпките са удължени и имат светли участъци“/ „Набъбване на неразцъфналите пъпки: удължаване на люспите на пъпките са удължени със светло оцветени участъци“.

Контрол на вредителите:

Обикновена крушова листна бълха /*Cacopsylla pyri*/

През месец март е констатирана поява на възрастни индивиди и начало на яйцеснасяне в областите: Пазарджик и Пловдив. Начало на излюпване на ларви се наблюдава в област Пловдив. През последните няколко години, неприятелят се намножи масово и нанася сериозни поражения по крушата.

Листни въшки /*сем. Aphididae*/

Начало на излюпване е установено в областите: Пазарджик и Пловдив.

Ябълков цветопробивач /*Anthonomus pomorum*/

Поява на възрастни индивиди и други видове от групата на плодовите хоботници е отчетена през третата десетдневка на месец март.

Начало на вредна дейност на **Листозавивачки /сем. Tortricidae/** и неприятели от групата на листогризещите е установена през последната десетдневка на месец март в областите: Пазарджик и Пловдив.

КОСТИЛКОВИ ОВОЩНИ

Фенофаза:

Череша и вишна: ВВСН 00-01 „Покой: листните и цветните пъпки са затворени и покрити с тъмнокафяви люспи“/ „Начало на събуждането (набъбване) на пъпките: показват се светлокафяви люспи със светлооцветени краища“.

Сливи: ВВСН 00-03 „Покой: листните и цветните пъпки са затворени и покрити с тъмнокафяви люспи“ /“Край на събуждането на (набъбване) пъпките: люспите са отделени; вижда се светлозелен сектор на пъпката“.

Праскови: ВВСН 09-10/59 „Виждат се светлозелени връхчета; кафявите люспи са паднали, пъпките са обвити със светлозелени люспи“/ „Отделяне на първите листа: светлозелените люспи са леко отворени и откриват листата“/ „Повечето цветове с венчелистчета са оформени като топчици (бял бутон)“.

Кайсии: ВВСН 09-10/60-65 „ Виждат се светлозелени връхчета; кафявите люспи са паднали, пъпките са обвити със светлозелени люспи“/ „Отделяне на първите листа: светлозелените люспи са леко отворени и откриват листата“/ „Първи отворени цветове“/ „Пълен цъфтеж (отворени са поне половината от цветовете; падат първите венчелистчета)“.

Площите с черешови насаждения, на които се провеждат зимни третирания срещу болести и неприятели, към края на март 2022 г., са по-малко в сравнение с предходни години, поради по-ниските температури през месеца и по-бавното развитие на овощните култури. През периода не са наблюдавани прояви на болести и развитие на неприятели по череша.

Контрол на вредителите:

Черна сливова плодова оса /*Hoplocampa minuta*/

От края на месец март се наблюдава начало на летеж на плодовата оса по дивата растителност в областите: Видин, Плевен и Пловдив.

Източен плодов червей /*Grapholita(Aspila) molesta*/

В Югозападна България / АЕР Петрич и Сандански/ в края на месец февруари и началото на месец март е регистрирана поява на пеперудите на неприятеля, след което в резултат на застудяването летежа е преустановен до 25.03.

Прасковен клонков молец /*Anarsia lineatella*/

В областите: Бургас, Пазарджик и Пловдив е констатирано възобновяване на вредната дейност на зимуващото поколение. При проведените

обследвания за установяване активността на зимуващите гъсеници, в област Пловдив е отчетено нападение около ПИВ (3% нападнати летораста) върху 0,160 хил. ха.

Черничева щитоносна въшка /*Pseudaulacspis pentagona*/

Неприятелят е установен на 0,036 хил. ха в градини от Благоевградски регион в плътност 15-18 зимуващи форми (1 метър клонка).

ЛОЗЯ

Фенофаза: ВВСН 00-01 „Покой: зимните пъпки са заострени до закръглени, светло до тъмнокафяви в зависимост от сорта; люспите на пъпките са повече или по-малко затворени в зависимост от сорта“/ „Начало на набъбване на пъпките: пъпките започват да се разрастват вътре в обвивката“.

Контрол на вредителите:

Шарен гроздов молец /*Lobesia botrana*/

През периода е установено начало на слаб летеж на неприятеля в област Благоевград (около 24.03).

Ескориоза /*Phomopsis viticola*/

Установени са първи симптоми на болестта в района на Благоевград. Отчетеното нападение е 2-4 %. Предпазни третирания са извършени в областите: Благоевград и Плевен.

КАРТОФИ

Фенофаза: ВВСН 00/11 „Период на покой, клубените не покълнват“/ Разтваряне на първите листа на главното стъбло“.

Към момента в страната са засадени 0,535 хил. ха с картофи. От тях с почвени хербициди след засаждане, преди поникване са третирани 0,270 хил. ха (50,4 %). Наторени със сложни комбинирани торове при засаждането са 0,530 хил. ха (99 %).

Контрол на вредителите:

Телени червеи /сем. *Elateridae*/

В област Плевен отчетената популационна плътност на неприятеля е над ПИВ - 7-11 бр. ларви/кв. м (при ПИВ 4-6 бр. ларви/кв. м). Извършено е химично третиране на нападнатите площи.